І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXV Ч. 65. ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 5-го КВІТНЯ (APRIL) 1958 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 65. VOL. LXV.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОПОНУЄ ДАЛЕКОЙДУЧІ ЗМІНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕПАРТАМЕНТУ ОБОРОНИ

Домагається поширення компетенцій шефів Об'єднаних Штабів і секретаря оборони. — На протязі найближчих трьох тижнів має бути переведений перегляд всієї роззброєневої політики ЗДА

Вашингтон. — Президент Айзенгавер передав на розгляд Конгресу спеціяльне звернення в справі запляннованої реформи в організації оборонного проводу ЗДА. Звернення нараховує 7,000 слів і, як сподіються, воно викличе широку дискусію і в Конгресі і в публічній опінії. Головною метою реорганізації є скоординування під одним ефективним проводом всіх оборонних зусиль і засобів нації. Згідно із напрямними цього пляну, шефи об'єднаних штабів мали б одержати виразно і конкретно визначені завдання і компетенції в ділянці оперативного і мілітарного стратегічного плянування і командування ґльобальними мілітарними силами, зорганізованими в уніфіковані військові з'єднання. Секретар оборони мав би одержати широкі повновласті і компетенції у видатковуванні сум асигнованих Конгресом, включно із правом передавати призначені для однієї збройної сили фонди для використання іншим збройним силам. Вкінці випрацьований секретаріятом оборони й апробований Президентом плян передбачає звільнення секретаріятів армії, летунства і фльоти, від їх дотеперішніх оперативно-бойових відповідальностей і створення з цих традиційно мілітарних департаментів чисто адміністративних установ у централізованому і зуніфікованому департаменті оборони. Плян Президента є найдалійдучою переорганізацією оборонного департаменту від 1947 року. Щоб його здійснити, треба буде перевести низку основних змін в організаційній побудові департаменту оборони і крім того добитися від Конгресу зміни деяких законів. У своєму зверненні Президент підкреслив, що на випадок майбутньої війни, ЗДА повинні вести військові операції скоординовано всіма своїми збройними силами й засобами, об'єднаними в одному сконцентрованому зусиллі. — Водночас із переданням цього звернення під розгляд Конгресу през. Айзенгавер доручив державному департаментові, департаментові оборони і Комісії Атомової Енергії перевести на протязі найближчих трьох тижнів повний перегляд дотеперішньої американської політики роззброєння. Завданням цього перегляду було б зібрання і підсумування всіх дотеперішніх роззброєнев их заходів і пропозицій ЗДА і водночас із цим підготова для дискусії під час нових роззброєневих переговорів із Совєтським Союзом, що їх запропонували минулого тижня держави Північно - Атлянтійського Пакту. Головною справою для вирішення в цьому перегляді мало б бути питання, чи ЗДА мають погодитися на запропоноване Совєтами припинення спроб з нуклеарною зброєю.

Конґрес признав на будову шляхів 1.8 більйона долярів

Вашингтон. — 3-го квітня Конґрес ухвалив на будову шляхів 1,800,000 долярів і після того почав 10-денні великодні вакації. Цей законопроєкт переслано до підпису Президента. Згідно з ухваленим проєктом мала б бути реґульована справа реклям вздовж 41,000-милевих міжстейтових автострад і шляхів. Це вже другий законопроєкт, ухвалений на цій сесії Конґресу, ціллю якого є поліпшити економіку країни. Перший законопроєкт підписав вже Президент 1-го квітня, і згідно з ним на будівельну програму мають видати 1,850,000,000 долярів. Цілий ряд інших законопроєктів чекає на ухвалення Конґресу. — Рада Федеральної Резерви повідомила, що департаментові крамниці в березні цього року продали більше товарів як в лютому цього року, але менше в порівнянні з березнем 1957 року. Перед виїздом на великодні вакації демократичні члени Конґресу ґратулювали собі успіхів на цій сесії і висловили надію, що ухвалені законопроєкти поліпшать економіку країни. Демократичні члени Конґресу заявили, що по святах 14-го квітня, коли Конґрес почне працювати, будуть ухвалювати нові законопроєкти про збільшення федеральних видатків.

З успіхом вистрелено керовану ракету „Снарк"

Кейп Канаверал, Флорида. — Представники летунства повідомили, що 3-го квітня з повним успіхом вистрелено керовану ракету „Снарк", яка може летіти на віддаль 5,000 миль. Команда не повідомила, на яку віддаль вистрелено „Снарк" і як близько до цілі вона впала. Керована ракета „Снарк" є в дійсності безпілотним бомбовиком, а не балістичною ракетою такою, якими є керовані ракети „Атлас", „Тор" і „Юпітер". Досі вистрелено коло 50 „Снарків", і дехто гадає, що програма будови і випробування цих ракет вже є закінчена. Ракета „Снарк" є величини бойового літака, але можна так зробити, що вона подібна до джетового бомбовика, щоб змилити ворога. Кілька з давніше випробовуваних „Снарків" з успіхом долетіли до визначеної їм цілі на острові Вознесіння, який лежить на кінці випробувальної лінії на Атлантику у віддалі 5,000 миль.

НА КУБІ ЩОРАЗ ГАРЯЧІШЕ

Бриґадир-генерал Піляр Ґарсія, шеф кубинської поліції, відомий на Кубі, як головна підпора режиму диктаторського президента Батісти й „залізний муж" Куби, конферує в Гавані з двома високими поліційними старшинами над плянами боротьби проти партизанів, що їх піддержує кубинське робітництво. На Кубі заборонено всякі вуличні демонстрації і страйки та припинено конституційні свободи.

НА КУБІ ДОЗВОЛЕНО СТРІЛЯТИ ДО СТРАЙКАРІВ

ПОВСТАНЦІ НА КУБІ ЗАПОВІДАЮТЬ УПАДОК РЕЖИМУ БАТІСТИ ДО КІНЦЯ КВІТНЯ

Гавана. — У відповідь на проголошення повстанцями „тотальної війни" і на заповідження генерального страйку з одвертою революційно-політичною ціллю, диктаторський президент Фулґенчіо Батіста проголосив „стан державної небезпеки" з цілою низкою надзвичайних розпорядків. Державні службовики, власники приватних компаній та їхні службовики дістали дозвіл озброїтись, щоб збройно протиставитись небезпеці спаралізування їхніх установ і підприємств страйковим рухом. Урядовий декрет звільнив їх згори від усякої відповідальности за вбиття чи поранення у сутичках з агітаторами до страйку та страйкуючими робітниками. Всіх прихильників страйку можна негайно позбавити праці, а працедавці, які самі переривають працю своїх робітників та службовиків — підлягають карі в'язниці від 30 днів до шістьох місяців. Крім цього скасовано незалежність і недоторканість судівництва. Дозволено позбавляти суддів їхнього становища, якщо вони стануть політично активні. Цими гострими засобами Батіста думає не допустити до вибуху генерального страйку, який припинив би довіз харчів до військових гарнізонів та взагалі спаралізував би публічне життя в країні. Революціонери, на чолі яких стоїть д-р Фідель Кастро, що його головна кватира вміщається в горах в провінції Оріенте, самі признають, що вони не думають атакувати військо в Сантіяґо де Куба, поки не пошириться у війську деморалізація внаслідку генерального страйку. Революціонери впевняють, що з війська є багато дезертирів та що масові настрої населення є проти президента Батісти. Уряд стягнув до Сантіяґо 1,000 вояків, розташованих не тільки по касарнях і бараках, але й по приватних домах, із дахів стежать за спокоєм у місті. Революціонери поширили гасло, що вояки можуть перебігати до них до 5 квітня ц. р., а після тієї дати кожного на службі Баттісти вважатимуть за „зрадника", що підлягатиме карі смерти. Пресова цензура не подає ніяких вісток про повстанські акти. Репрезентанти повстанського руху в Ню Йорку, д-р Марія Ллерена і суддя Мануель Уручія уладили пресову конференцію в одному з нюйоркських готелів, де впевняли, що уряд Батісти буде „зліквідований" до кінця цього місяця. З другого боку президент Баттіста заповідає здавлення революційного руху, приписуючи його головно комуністам. Проте д-р Кастро і його прихильники відкинули навіть допомогу зобку комуністів у боротьбі проти Батісти.

Арабська республіка дістала знову три підводні човни від Москви

Каїро. — Офіційно проголошено, що до Александрії прибули в минулий вівторок три дальші підводні човни, формально „закуплені" у Польщі, а фактично — за твердженням західньої преси — передані президентові Насерові Совєтами. Ще перед злукою Єгипту і Сирії в З'єдинену Арабську Республіку, Єгипет дістав був три підводні човни, так, що тепер має їх вже шість. В офіційному комунікаті стверджується, що тепер єгипетська фльота найсильніша на Середньому Сході. Ці єгипетські підводні човни будім-то мають арабську залогу, яка перейшла вишкіл у польському балтійському порті Ґдиня. У передбачуванні, що така вістка може викликати домагання збоку Ізраїлю під адресою Америки й інших західніх держав, хоб підсилити ізраїльську армію і фльоту, арабський комунікат запевняє, що всі ці підводні човни „служитимуть мирним і оборонним цілям" та не будуть вжиті проти Ізраїлю ані будь-якої іншої середньо-східньої країни. Водночас повідомлено, що Арабська Республіка „купила" в Совєтському Союзі неназване число ракетних пасажирських літаків ТУ-104 для транспортно - комунікаційного руху між єгипетськими летовищами й країнами Середнього Сходу.

Противники Аденауера хочуть плебісциту в справі атомової зброї

Бонн. — Західньо - німецькі соціялісти і вільні демокати, зн. 2 найбільші опозиційні до уряду Конрада Аденауера політичні партії заходяться біля проголошення плебісциту над атомовим озброєнням західньо-німецької армії на терені тих окремих країв, де вони, соціялісти і демократи, мають більшість. Це стосується країн Гессен і вільних міст Гамбурґу й Бремену, а можливо також Північної Надрейнії-Вестфалії, де також править соціял - демократичний уряд. Федеральний західньо-німецький уряд стоїть на становиці, що плебісцит в справах, що їх прийняв бундестаг (західньо - німецький парлямент), є протизаконний, однак соціялістам залежить на мобілізуванні проти уряду настроїв. А що проти атомової зброї в німецькій армії є однаково робітничі спілки, як духовенство і велика частина інтелектуалів, то ця справа спричиняє урядові Аденауера великий клопіт. Один із найвидатніших німецьких атомових учених, лавреат Нобеля, проф. Макс Борн підсилив опозицію своїм твердженням, що узброєння німецької армії атомовою зброєю виключить компроміс з Совєтами у справі з'єдинення німецьких земель.

Всі три американські штучні місяці подають важливі наукові відомості

Ню Йорк. — Науковці з дослідного центру Фльоти повідомляють, що вже всі три штучні місяці, які кружляють навколо Землі, подають важливі наукові відомості, бо з 6-ох радіових апаратів на тих сателітах 5 і досі працюють. В останньому часі вдалося також поліпшити відбір сиґналів із „Експлорера III", і їх тепер можна ловити в 70-ох до 80-ох відсотках. Штучний місяць „Експлорер III" має також записувальний апарат (тайп-рекордер), який записує всі наукові відомості впродовж одного лету довкола Землі, і пізніше, передавши їх на Землю, тасьма, на якій записується ці відомості, автоматично очищується, робллячи місце для нового запису. Науковці твердять, що досі нікому не вдалося вкрасти тих відомостей, бо якби так було сталося, то американські науковці могли б були це ствердити. В перших днях „Експлорер III" в деяких місцях „мовчав", але це мовчання було спричинене помилками в наземних стаціях, а не в радіовому апараті на сателіті.

Уряд відкинув 21 пропозицію в справі острова Елліс

Ню Йорк. — Голова Адміністрації Головної Служби Френклін Дж. Флете повідомив, що уряд відкинув 21 пропозицію в справі купівлі острова Елліс в нюйоркському порті, бо ні одна з них не була відповідна до тієї вартости, на яку оцінюється цей острів. Урядові таксатори оцінили цей острів (площу й будинки) на 6,326,000 долярів,, а між зголошеними пропозиціями була пропозиція Сола Дж. Атласа, який хотів купити острів за 201,000 дол. Флете заповів, що уряд радо продасть цей острів, бо він йому не є потрібний. Атлас хотів зробити з острова відпочинкову оселю коштом 55 мільйонів долярів. Нюйоркський Відділ Американського Інституту Архітектів закликає уряд, щоб разом із міською управою Ню Йорку зробили з цього острова Елліс музей - заповідник, який був би доступний для всіх нюйоркчан і всіх американців.

В КАНАДІ ВИЙШЛО ШІСТЬ УКРАЇНЦІВ ПОСЛАМИ ДО ПАРЛЯМЕНТУ

Оттава. — В канадійських виборах до парляменту, що відбулися в понеділок 3- березня ц. р., і в яких величезну перемогу здобула Консервативна партія, вийшло послами шість українців — всі із цієї ж партії. Посольські мандати одержали: у виборчій окрузі Онтаріо дотеперішній посол і міністер праці Михайло Стар, який здобув 26,-629 голосів (ліберальний кандидат одержав тільки 10,723), в окрузі Торонто-Гай Парк — дотеперішній посол Іван Кучерепа, який переміг 14,133 голосами ліберального кандидата А. Дж. П. Камерона (9,303 гол.), в окрузі Маркет, Манітоба, вийшов дотеперішній посол Микола Мандзюк — 14,659 голосів проти 5,255 голосів ліберального кандидата, в окрузі Спрінґфілд, Ман., вийшов послом Володимир Яцула, що переміг 6,899 голосами дотеперішнього посла Дж. Шулца із ССФ, в окрузі Мекензі, Саскачеван, вийшов послом С. Корчинський (953 голосів) проти дотеперішнього посла із СС- Ніколсона, який здобув 754 голоси, і в окрузі Едмонтон Схід вийшов послом Василь Скорейко, який великою більшістю 14,-610 голосів переміг дотеперішнього посла українця із Партії Соціяльного Кредиту Амброзія Головача. В попередньому парляменті було також шість послів, але з різних партій.

Тіто приїде на відвідини до Польщі

Варшава. — Офіційно проголошено, що юґославський маршал Тіто приїде „пізньою весною" з відвідинами до Варшави. Це буде ревізита минулорічної візити Гомулки в Београді.. У зв'язку з цим часописні коментарі підкреслюють, що однаково Польща, як Юґославія тримаються „власних доріг до соціялізму", не наслідуючи сліпо совєтських зразків, дармащо Юґославія стоїть поза совєтським бльоком, а Польща належить до нього. Комуно - польська преса, дуже чула на тому пункті, щоб підкреслювати незалежність польської комуністичної партії і уряду Ґомулки-Царинкевича від Москви, все-ж однаково дбайливо підкреслює свою вірність союзові з Совєтами та свою „приязнь" з СССР, як теж оминає всяку згадку про існування „осі" Варшава-Београд. Відколи Тіто почав солідаризуватись з становищем Совєтів в усіх важливіших закордонно-політичних справах, включно з проблемою з'єдинення Німеччини, та замирився з мадярським режимом Кадара, Ґомульці, як льояльному „приятелеві" Москви легше покликуватись на приязнь Тіта. Зрештою, після приходу Хрущова на становище совєвського прем'єра передбачують у Варшаві також покращання московсько-юґославських взаємин.

Франція приготовляє свій перший атомовий вибух

Париж. — Французька Комісія атомової енергії відбула засідання в кабінеті прем'єра Фелікса Ґаяра, після чого стало відомо, що літом цього року Франція переведе свій перший експериментальний вибух атомової бомби, що стане започаткуванням самостійної продукції атомової зброї також Францією. Таким чином Франція стала б четвертою — поруч ЗДА, СССР і Англії — державою із атомовою зброєю. Саме з уваги на закінчування приготувань до власних атомових вибухів, як необхідного доказу на самостійне винайдення атомової зброї, Франція була проти негайного припинення експериментальних ядрових вибухів усіми західніми державами Тому й проголошення Совєтами кілька днів тому припинення атомових вибухів стрінулось у Франції з такими самими критичними і скептичними заввагами, що в Америці. Тим часом англійський прем'єр Герольд Мекміллен заявив у палаті громад, що за твердженням англійських атомових спеціялістів Совєти взагалі мають змогу переводити далі тайні атомові вибухи.

> *УСІМ НАШИМ СПІВГРОМАДЯНАМ, ЩО СВЯТКУЮТЬ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВЕ ЗА НОВИМ СТИЛЕМ В НЕДІЛЮ 6-ГО КВІТНЯ БАЖАЄМО ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ!*

Еспанія погоджується відійти з південного Марокко

Мадрид. — Еспанія погодилась на передачу півден. частини Марокко, яка до цього часу перебувала ще під еспанською суверенністю, під суверенність королівства Марокко. Тайні переговори в цій справі велися в португальському місті Цінтра між еспанським міністром закордонних справ Фернандом Кастелльо та мароканським міністром закордонних справ Ахмудом Балафресм. Підписана між ними умова входить в життя з днем 10 квітня ц. р. Ця умова, за західніми коментарями — має радше символічно-психологічне, як реально-політичне значення, бо терен, що його тепер дістає Марокко — це невеличкий суто-пустинний обшир поміж Мароккам та еспанською Сагарою. За Еспанією залишились ще „суверенні пункти" як на північному березі міста Цеута напроти Ґібральтару, Меліля і три малі оселі, а на півдні ізольована місцевість Іфні, за яку побивались марокканські повстанці. Підписане тепер порозуміння залишає відкритим питання всіх цих місцевостей, все ще в еспанських руках.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Конґресмен Майкел А. Фіґен** передав до запису в Конґресовому Рекорді звідомлення із дискусії переведеної за почином Джорджтавнського Університету на тему „Не-російські народи в СССР — від Леніна до Хрущова". У доповідях і дискусії, які трактували просовєтську політику у відношенні до поневолених Москвою націй, зокрема щодо України, брали участь шарже д'афер литовського посольства Й. Касцкас, проф. Роман Смаль-Стоцький з Маркетського Університету та д-р Джеймс Д. Аткінсон з Джорджтавнського Університету. Появилося це звідомлення в додатку до Конґресового Рекорду (сторінки A2755 - A2757).

● **Під час перебування Генерального Секретаря ОН Даґа Гаммершилда** у Москві, відбулася дня 26-го березня ц. р. зустріч між ним і міністром закордонних справ Української ССР Л. Ф. Паламарчуком. В розмові з Гаммершилдом Паламарчук поінформував його, що „уряд Української ССР вирішив встановити постійне представництво Української ССР при ОН у Ню Йорку". Під час розмови були присутні, як подають московські „Ізвєстія" з дня 27-го березня ц. р., співробітник секретаріяту ОН Л. Фінімарк і керівник протокольного відділу міністерства закордонних справ УССР В. Циба.

● **Студію Всеволода Голубничого про „Індустрійний Розвиток України"** опублікував Інститут для вивчення СССР у Мюнхені. В. Голубничий, кол. совєтський громадянин, перебуває на еміґрації з 1944-го року і працює тепер науково в Ню Йорку. Його студія базована на совєтських джерелах і статистичних даних, охоплює роки 1913 до 1956.

● **Виставка українського образотворчого і народного мистецтва** відбувається в залях Юніон Сквер Банку при 1-ій Евню і 14-ій вулиці у Ню Йорку. Складається ця виставка з образів українських сучасних мистців м. і Л. Морозової та Михайла Мороза, української кераміки, вишивок і писанок. Виставку влаштувала Окружна Рада Союзу Українок Америки і триватиме вона до дня 15-го квітня ц. р.

● **Доповідь проф. Романа Смаль-Стоцького** про українських студентів на американських високих школах та про славістичні науки в університетах ЗДА відбудеться заходом ТУСК „Обнова" у Филаделфії в суботу дня 5-го квітня ц. р. о год. 8-ій вечора в приміщенні „Самопомочі" при 813 Норт Френклін Стріт.

Діфенбейкер пропонує законопроєкт для поборювання безробіття

Оттава, Канада. — Прем'єр міністер Джан Діфенбейкер, після блискучої виборчої перемоги відпочивав в своєму домі в Прінс Алберті, Саскачеван, але 2-го квітня виїхав до Оттави, куди скликав свій кабінет міністрів на нараду, на якій мають обміркувати законопроєкт для поборювання безробіття. Провідник ліберальної опозиції колишній міністер закордонних справ Лестер Б. Пірсон разом із дружиною виїхав на відпочинок на короткі вакації на Флориду, де відсвяткує Великдень. Прем'єр Діфенбейкер разом із дружиною плянує виїхати на Великдень на Бермудські острови. Кінцевий обрахунок голосів виявив, що лібералі мають 48 голосів, а консерватисти 209 на всіх 265. 8 послів здобула мала партія ССФ.

В АМЕРИЦІ

● **Пані Айзенгавер** виїхала 2-го квітня на фарму до Ґеттисбурґу, Па., де разом із Президентом відсвяткує Великдень. Президент мав прибути на фарму в четвер або п'ятницю, а вернутися до столиці плянує в неділю ввечорі або в понеділок ранком. На фармі вже перебувають внуки Президента та його невістка, а син Президента, майор Джан Айзенгавер, приїде до Ґеттисбурґу наприкінці тижня.

● **Американська Компанія „Експрес"** висилає свого представника Артура А. Фріппела до Москви, що буде діяти там як її представник і допомагати американським туристам в ССCР. Він буде зв'язковим між туристами і американськими банками.

● **43-річний листоноша з Ґрейт Неку, Лонґ Айленд, Н. Й.,** дістав 9,000 долярів за те, що його покусав пудель пані Саймон Семпсон. Крім того цей самий листоноша Чарлз Е. Сервен дістав в дарунок від якоїсь жінки з Коннектикату палицю, яка своїми електричними батерійками відстрашує собак.

● **У Филаделфії** померла на 96-му році життя пані Берта Ґ. Ґолдберґ, далека своякиня проф. Айнштайна, залишивши своєму шоферові „кадиляк" і 5,000 долярів „за те, що він з нею їздив із швидкістю 70 миль на годину".

● **Президент Айзенгавер** на пресовій конференції назвав совєтське повідомлення про припинення атомових експозицій словом „ґіммік". Цього слова немає в звичайних словниках, а словник жарґону американського підземного світу подає такі його значення: „трюк або викрут, шахрайська витівка, конфіденціональна гра, обманливий винахід".

● **Департамент торгівлі** збільшив дозвіл на вивіз закордон вакцини д-ра Солка, бо її напродуковано стільки, що цілком вистачає на внутрішнє запотребування.

● **Президент Параґваю Альфредо Стреснер** заявив на інавґураційній сесії конґресу, що американський віце - президент Ричард М. Ніксон 5-го травня прибуде до столиці Параґваю, Асунсіону.

У СВІТІ

● **У Вісбадені в Німеччині** ведеться вже другий в останньому десятиріччі судовий процес за депозити колишньої царської родини Романових в німецьких банках, що вартували колись 6,000,000 нім. марок, але внаслідок девальвації зменшились до 300,000 марок. Все ж це ще поважний маєток і за нього позиваються княжна Варвара Мекленбурзька, найближча своячка Миколи II, і Анна Андерсон, яка подає себе за наймолодшу дочку вбитого царя, Анастасію, що ніби врятувалась у 1918 році, коли розстрілювано царську родину. Переслухують знову цілий ряд свідків, колишніх царських достойників, з яких одні вбачають в Анні Андерсон обманницю - авантюристку, інші — признають її за княжну.

● **Австрійський канцлер Юліюс Рааб** обговорював у Римі з ватиканськими колами справу конкордату між Австрією та Апостольським престолом, а з італійським урядом — справу встановлення в порті Трієсті вільної смуги, що нею могли б користуватись австрійські імпортери. Була мова також про німців у Південному Тиролі, які домагаються від Італії автономії.

● **У Варшаві** цензура сконфіскувала число журналу „Арґументи" (орган польських атеїстів) з напастливою статтею проти Католицької Церкви. У тій статті говорилось про політичну кампанію, що її ніби веде Католицька Церква в світі, а в Польщі зокрема. Ґомулка зберігає добрі взаємини з Церквою, вважаючи їх за наявний доказ бажання „співіснувати" з Заходом.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАШІ ТРАДИЦІЇ

Традиція, як заведені здавна і передавані з роду в рід звичай і порядок, є складовою частиною культури, а з нею і душі нації в Шевченковому розумінні живих, мертвих і ще ненароджених. До давніх традицій нові покоління додають нові вартості, і так збагачується національна культура, росте й розвивається нація.

Багато прекрасних традицій має український нарід. Не зважаючи на те, що він віками перебуває в неволі, що окупанти української землі не пропускають жадної нагоди й не цураються жадного засобу, щоб українські традиції, як гимовні питоменності української душі, характеру та вдачі, безупинно нищити, заступаючи їх своїми, український нарід саме в тій ділянці виявляє подивугідну відпорність. Можна б наводити безліч прикладів на те, що й справді „неситий не виоре на дні моря поля, не скує душі живої і слова живого".

При цьому спадає на думку спостереження дивного факту, що також належить, можна сказати, до нашої традиції, але тієї традиції, без якої нам і нашому народові було б напевно легше й ліпше жити. Маємо на думці наше відношення до наших традицій.

Ми любимо свої традиції і маємо до них велике прив'язання, але звичайно щойно тоді, як вони вже знехтувані. Ми жертвенно і завзято боремося за нашу волю, наші традиції та надбання щойно тоді, коли вже втратили їх, але ми не вміємо відповідно забезпечити проти втрати те, що маємо. Недавно паризький кореспондент „Свободи", інформуючи про солідарну акцію всіх українських угруповань проти знеславлення пам'яти Головного Отамана на французькій телевізійній програмі, висловив думку, яка знаменито характеризує нашу вдачу: „Часом буває прямо жаль, чому нас не б'ють більше й частіше, бо тоді ми вміли б краще за собою обстояти". Ми, наприклад, тепер усі спільно обороняємо пам'ять Головного Отамана проти її знеславлення на французькій телевізії, але якби зіставити все те, чим і як самі українці знеславлювали його пам'ять, то французька телевізійна програма була б чи не дзюрчанням струмка в порівнянні з ревом водоспаду.

Інтересні приклади такої нашої поведінки можна навести і з нашого відношення до наших традицій на цій вільній, американській землі. Це спостереження вже не нове. Нераз бо підносились голоси, що коли б нам тут хто заборонив будувати свої школи, говорити своєю мовою, видавати свої газети, творити свої організації, складати пожертви на народні цілі, то в усіх цих справах зараз почали б ми хрестоносний похід, школи росли б, як гриби по дощі, українська мова гомоніла б, газети перестали б фінансово клигати, організації заповнилися б тисячами нових членів, а на народні цілі посипалися б сотні тисяч, якщо не мільйони долярів.

Такий то ми є дивний нарід. Нам треба аж втратити якусь можливість, щоб оцінити її вартість і щойно тоді почати її ... здобувати. Засаду „здобути, або вдома не бути" ми в практичному поступованні перетворюємо на засаду „вдома не бути і здобувати", бо це більше відповідає нашій вдачі. Наведемо ще один приклад, не називаючи нікого на ім'я з уваги на пристрасті, які він викликує. Відбувається в одній чи другій громаді своєрідний плебісцит саме в справі традиції. Громада спить. І щойно тоді, коли внаслідок такого відношення западає рішення, що не відповідає бажанням сплячої до того часу громади, ось тоді й починається пробудження, починають уживати заходів для оборони, власне привернення традиції, яку прогаяно. Очевидно, що можуть бути й інші випадки, але вони не зменшують вартости наведеного прикладу.

Наші добрі традиції — це великий скарб, зокрема в умовинах нашого перебування далеко поза межами України. Цей скарб ми повинні плекати й берегти, як ока в голові, і це нам прийшлося б куди легше, якби ми позбулися поганої традиції обороняти свої права і свої вартості щойно тоді, як ми їх втратили.

З Великоднем, без уваги на те, хто за яким календарем його святкує, зв'язана, між іншими, одна наша традиція, на яку всі ми повинні звернути увагу. Маємо на думці традиційну „писанку"-пожертву на харитативні цілі Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. З відкриттям нових можливостей допомоги для наших братів у Польщі і Югославії, як і з уваги на залишенців в Західній Европі, ЗУАДК потребує цієї нашої писанки-пожертви сьогодні більше, ніж будь-коли. Не чекаймо, щоб хтось заборонив нам додержувати цієї традиції, а розбудовуймо і закріплюймо її вільно, зі щирого серця та з глибини кишені, складаючи щедру писанку-пожертву на харитативні цілі ЗУАДКомітету!

ПОВОРОТ КУЛЬТУ ОСОБИ

Підлещування диктаторові — це одна з наймаркантніших і найнікчемніших прикметних рис кожної диктаторської системи. Вона особливо характеристична для большевицької диктатури, спершу за ленінських, потім за сталінських часів. Огидливе лизунство у відношенні до Сталіна було тісно сполучене з атмосферою терору, з масовим страхом за своє життя, з донощицтвом усіх проти всіх, з узалежненням особистої кар'єри від примхи диктатора, з режимом, в якому завмерло почуття людської гідности та поняття права й справедливости. І тому затаврування „культу особи" в розвінчувальній промові Нікіти Хрущова на 20-му з'їзді Комуністичної партії СССР у лютому 1956 року вважалось найвиразнішою вказівкою, що може дійсно настане в Совєтському Союзі інша атмосфера, що не тільки в теорії буде зліквідована система одноособової диктатури і на її місце встановлений бодай колектив панівної кліки, але що справді прийде зворот до сяк-так нормального життя. Коли в СССР, після того 20-го партійного збіговища, стало „легше дихати", то вияснювали це саме наслідками засудження „культу особи".

У четвер 28 березня скінчився формально період колективного диктаторства. З хвилиною, коли Нікіта Хрущов об'єднав у своїх руках пост совєтського прем'єра і першого секретаря компартії, він став таким самим одноособовим диктатором, як був ним Сталін. За одностайними західніми коментарями, ніби нічого не змінилося, бо Хрущов вже й раніше був фактично одноособовим диктатором, особливо ж від часу зліквідування внутрішньої опозиції Кагановича-Маленкова-Молотова, прогнаних за їхню „антипартійну лінію". Але вже за цей один минулий тиждень виявляється, що в Москві сталася не тільки формальна зміна. Почався куди поважніший поворот до сталінських часів, — до тієї атмосфери, яка була характеристичною для сталінської епохи.

Уже самий церемоніял проголошення Хрущова прем'єром відбувся в акомпаніяменті лизунства, як за часів коронованих і некоронованих сатрапів російського минулого. Не якась там большевицька „шишка", а сам Клим Ворошилов, маршал Совєтського Союзу та голова Верховного Совєту, отже в західньому розумінні президент республіки, буквально через п'ять хвилин після переобрання його на те формально найвище в державі становище, почав відчитувати довге славословне письмо з вичислюванням всіх дійсних і вигаданих заслуг Хрущова для партії і держави і його особистих чеснот. Штучність цієї, очевидно, заздалегідь вирежисерованої самим Хрущовим сцени підкреслювала й поведінка Хрущова — як то він скромно, з похиленою головою вислухав пеанів на свою честь.

У проголошеному в „Ізвєстіях" тексті промови Ворошилова з пеанами для Хрущова, — щодруге речення зазначено: „рясні оплески". Ціла зала маніфестувала своє лизунство!

Наступного дня, після оприлюднення того засідання Верховного Совєту московська радіовисильня передавала для слухачів СССР і короткими хвилями за море друге славословіє на честь Хрущова. Говорилося там про те, що Нікіта Хрущов — це перший у сучасному світі „адвокат миру", що він здобув собі „в Совєтському Союзі і серед всіх миролюбних народів світу — пошану і любов". Вичисляючи заслуги Хрущова, московське радіо твердило, що він брав активну участь в перемозі над нацистськими військами під Сталінградом, „приготовивши оточення їх совєтськими дивізіями". Прославивши отак Хрущова, як стратега, точнісінько по лінії амбіцій „генералісимуса" Сталіна, московське радіо з черги прославляло його заслуги в „промощуванні і поглибленні довір'я й зрозуміння між народами світу". З черги вказано на нього, як на першу нині постать в партійно-комуністичному світі: „Хрущов є учнем Леніна і одною з найвидатніших осіб комуністичної партії, невтомним речником ленінської політики в будівництві комунізму в СССР і в підтримуванні світового миру". Як державний адміністратор, Хрущов, „з невтомною енергією розв'язував економічні, соціяльні і культурні проблеми", за що здобув собі „любов і пошану совєтського народу"...

Поява такого панегірика була б неможливою під адресою будь-кого іншого, як тільки Хрущова. Як найбільший закид супроти маршала Жукова піднесено саме те, що він творив навколо себе атмосферу підхліблювання і промощував шлях „культові своєї особи" в совєтській армії. Завидних суперників Жукова нацьковано, щоб вони взяли під сумнів його перебільшені воєнні заслуги. Жуков зник із трибуни, з якої його наступник, маршал Маліновський, приймав дефіляду військ в сорокаріччя большевицької революції, але на святкуванні сорокаріччя совєтської армії з'явився Хрущов — в генеральській уніформі, і таку його світлину вмістили всі совєтські газети.

Тому в цей лизунський тон включився також мадярський Янош Кадар, який вітав Хрущова в Будапешті, як автора епохального для цілого людства діла — фікційного припинення атомових вибухів.

У Совєтському Союзі відроджується культ особи у відношенні до Нікіти Хрущова. Починається масове лизунство і зовсім не виключена перспектива, що у вступах до підручників математики чи географії автори дякуватимуть Нікіті Хрущову, як колись дякували Йосипові Сталінові, за процвітання науки під його „мудрою рукою". І не виключене, що з культом особи повернуться всі інші сталінські страхіття. Бо не може змінитись большевизм і не всилі змінитись його репрезентанти.

Коли Ви вважаєте себе політичним емігрантом — амбасадором України, то знаєте про великий вклад Українського Народного Союзу в змаганнях за права України та українців. Ви напевно свідомі обов'язку бути членом цієї організації.

ФЕДЕРАЛІСТИЧНІ ТІНІ

Після провалу багатократних спроб творення „федералістичних об'єднань", „бльоків" та всяких „визвольно"-русотяпських „движеній" і компромітації їхніх акцій в очах самих же таких їхніх поплентачів і співчувальників, федералістичні недобитки з-під стягу лапків та діких намагаються час від часу заворушитися, мовляв, щоб слава не пропала.

Не для хроніки чи полеміки, а просто отак, як курйоз, занотовуємо два таких „виступи", що відбулися протягом останніх місяців. Перший із них — це декларація федералістичного „бльоку націоналів — народів Россі", підписана Нур-Ахметом Якубовським, як головою, і ославленим Андреєм Діким, як секретарем, і надрукована у вигляді „стороннього сообщенія" в „Новому Русскому Слові" з 18 січня ц. р. Опублікована ця „декларація" під назвою „В 40-річчя невдалого розчленування Росії" в зв'язку з запланованими на 1958 рік святкуваннями сорокаріччя проголошення незалежности України, Білоруси, Козакії, Ідель-Уралу та інших країн, і для запротестування перед вільним світом проти намагань „розподілити й колонізувати СССР", які, мовляв, викличуть у населення Совєтського Союзу тільки неприхильність і недовір'я, бо це населення „цінить єдність своєї спільної батьківщини і ніякого розчленування не бажає, а тому буде вести боротьбу за цю єдність". Виходячи із становища безумовного збереження „неподільности Росії", автори згаданої декларації, з одного боку, закликають ... сепаратистів пропинити всякі святкування, а з другого — „просять" їх ... покаятися і не поширювати „нісенітниць" про національне уярмлення і гніт в Росії-СССР, бо такого, мовляв, немає. Водночас із цим Дікій і Нур-Ахмет звертаються до представників вільного світу із закликом стриматися від виявів симпатій і співчуття для плянованих сепаратистичних святкувань.

Але найпікантніше в декларації — це твердження, що нині в СССР могли б протестувати проти гноблення ... українцями великоруси, бо ж вся влада в Совєтському Союзі опинилась в руках ... українців: „на чолі партії стоїть українець Хрущов, армією командує українець Маліновський, фльотою українець Кабаненко, охороняє партію й уряд у Кремлі, командуючи московською військовою округою, українець Москаленко, закордонну політику веде українець Громика (!), повстання здушує українець Дерев'янко".

У результаті такого виступу федералістичного „бльоку націоналів", що помішали в одну купу брянських москалів із Громиками і москвинами типу Москаленка і Кабаненка, прокинулися теж і недобитки з очолюваного колись покійним Демидом Гулаєм „Українського Освободітєльнаво Двіженія" — Р. Яготинський — голова і Л. Заленський — секретар виконного комітету цього „двіженія". Прокинувшись, докинули до хрущовської купи ще й „українця" — Ворошилова.

„Невже політичні діячі західніх держав — жаліються вони у своїй „декларації", надрукованій за браком місця у санфрансіській російській чорносотенній газеті „Русская Жизнь" (і то в її додатку „Крестовый поход во имя правды") з 27 лютого ц. р. — такі неусвідомлені в совєтських справах, що не знають, хто править сьогодні в СССР? Ми переконані, що кожна людина сьогодні знає, що в нашій країні управляє хахол, який танцював гопака перед Сталіним — Микита Хрущов. У Президії ЦК КПСС сидить п'ять українців. Голова Верховного Совєту Ворошілов, міністер закордонних справ Громика, міністер оборони Маліновський, начальник гарнізону Москаленко — всі вони комуністи-українці... Мимоволі напрошується питання: хто ж кого „окупував", Росія Україну, чи Україна Росію? Коли думати категоріями сепаратистів, то виглядає більше на те, що Україна „окупувала" Росію, але рускі чомусь не протестують і не публікують з цього приводу декларацій".

Вдаривши у великий дзвін тривоги з приводу захоплення влади в СССР українцями, федералісти з „бльоку націоналів" і „освободітєльнова двіженія" не збираються протестувати проти такої загрозливої ситуації в їхній „совєтській родіні" і не плянують організувати якогось хрестоносного походу проти большевизму, що опинився під проводом „хахла" Хрущова. Навпаки, всупереч логіці, вони стають в обороні отих же „хахлів" хрущових, ворошілових та громик і закликають русску еміграцію і весь вільний світ стати до боротьби з ... сепаратистами, яких, як повторюють вони дослівно за совєтськими пропагандистами з МГБ, „сама історія викинула як політичних покидьків на смітник", але які „все ще метушаться і в своїй безсильній ненависті закликають керівників Заходу організувати хрестоносний похід з атомовими і гідрогенними бомбами не проти комунізму, а проти народів Росії", щоб „розірвати на кусники живе тіло нашої вітчизни".

Виходить, беручи до уваги обидві декларації, що оборона совєтської „родіни" проти „сепаратистів" — це найперше і найактуальніше завдання не тільки російських еміґрантських чорносотенців та імперіялістів, але й їхніх федералістичних тіней. Комуністична загроза, большевизм, совєтський імперіялізм для них не існують.

В. Петрів

РЕЦЕПТА НА СЛАВУ

Властиво я не думаю давати рецепту на славу, хоч як приваблив о манить заголовок цієї статті. Про славу вже написано чимало книжок, а ще більше писатимуть про неї в майбутньому, бо тема її завжди нова і неосяжно широка.

Думки в цій статті є лише канвою, на якій можна мережати контури того багатогранного діяманту, що йому ім'я — слава. Щоб здобути славу, треба мати не лише великий Божий дар таланту і знання, але також велике щастя, яке запевняє в житті людини успіх. Коли глибше проаналізуємо, що таке щастя, то побачимо, що воно пов'язане інтимними нитками з долею людини. А яка химерна й нерозгадана людська доля! Для одних вона лукава і зла, для інших ласкава і всміхнена, як сонце в погідний день весни. Одних голубить — інших картає. Одних обдаровує багатством і славою — інших без вини кривдить.

Ще в старовину людство старалося розгадати таємниці інтимного світу, щоб збагнути ті надприродні явища, які мають вплив на долю людини. На жаль, чи на щастя, всі спроби й досліди в галузі метафізики, яка вивчає все те, що лежить поза межами фізичних явищ і досліджує абстрактні розуміння, яких не можна перевірити — ще й досі не дають бажаних результатів. Внаслідок цього метафізика не могла зробити великого прогресу, радше все більше никне і занепадає.

А її місце зайняла наука природничо-технічна, яка своїм експансивним розвитком і багатогранними користями зацікавила людство до творчої праці і уможливила робити нові відкриття і нові винаходи, що поставили його на найвищий рівень матеріяльного добробуту.

Вертаючись до основної теми слідами історичного досвіду, можемо тільки ствердити, що кожна людина прагне слави, тільки з тою різницею, що одні прагнуть великої слави, інші вдоволені були б і малою, залежно від власних здібностей і становища. Приваблива сяйво слави — приманює до себе мільйони людей. За славою женуться всі: багаті і бідні, вчені й невчені. А на широких її шляхах більшість губиться, інші платять за неї своїм життям, а ще інші здобувають її.

Вся земна людська слава дуже різнородна, і її можна згрупувати у різноманітні величини. А в результаті одержимо безсумнівний факт, що лише генії людського духа, себто світової слави мистці слова, науки, малярства і музики прийняли свою славу чесно і заслужено. Натомість багато історичних постатей, хоч імена їх записала історія, все таки прямували до своєї кар'єри (бо це не слава) дорогою лукавства, хитрими махінаціями, обманом та підступом. До цього може нам послужити безліч історичних фактів, про які й не хотілося б згадувати, бо вже і так вічною ганьбою засудила і припечатала історія криваві діла отих творців варварства і беззаконня. Навіть не треба багато порпатися у всесвітній історії, вистачить лише заглянути в історію Росії. Від лютого звіра Івана Грізного до сказженого Петра І-го, від розпусниці Катерини до здеґенерованого деспота Сталіна і його соратників включно — всі вони просякнуті звірячим інстинктом, садизмом, всі вони купалися в морі людської крови. А ради чого, може ради вселюдського щастя? Ні. Все це в ім'я імперіялістичної зажерливости, властолюбства і слави. Оце ж така слава, а вона ж тричі ганебна і лукава, як і діла отих царів-тиранів.

Справжня слава в усій своїй величі постає лише тоді, коли її шляхетність і духова сила виходять з джерела правди і чести, коли прямує вона до височин, не розминається з своїм призначенням і не затрачує своїх первісних властивостей. До спадкоємців справжньої слави належать усі генії людського духа, себто світової слави мислителі, творці та носії високих ідей, а в тому числі й наш найбільший поет Тарас Шевченко. Адже все його життя — це самопосвята і відданість найвищим ідеалам святої Правди в служінні народові — служінні Богові. Його ідеї ясні, чисті й прозорі, як проміння сонця у краплинах ранньої роси, слово його, неначе спів соловейка в зеленому гаї, як благальна молитва до Всевишнього, а гнів його проти беззаконня грізний, неначе розбурхане море. За правду і за щастя народу боровся він, терпів й страждав. Тому слава його правдива, світла й ясна. Вона ще сьогодні не голосна в цьому гамірному світі, але голосно лунатиме по всій кулі земній як тільки Україна стане вільною самостійною державою.

Немає нічого дивного, що вороги Правди стараються знеславлювати й перекручувати Шевченкову творчість. Одначе, дух Шевченка жевріє святою іскрою в мільйонах сердець його земляків, на батьківщині та на чужині сущих. Його духа вороги вже не скують своїми ланцюгами, тому слово його не замовкне. Ні брязкіт кайдан, ні кулемети, ні танки, не заглушать його мови. Він став велетнем духа, чести і слави. Він своїм вогненним словом термосив сумління гнобителям і своїм приспаним землякам. Своїм могутнім словом він виступив проти національних і соціяльних гнобителів, не маючи ні армій, ні будь-яких засобів модерної техніки. Зате він мав те, чого не мали його попередники поети — живого слова. Тому Т. Шевченко в обороні людських прав свободи і волі поставив на сторожі слово, слово правди, чести і слави.

Іван Франко у своїм заключнім слові про Т. Шевченка пише так: „Він був мужицьким сином, а став князем в державі духів. Він був кріпаком — а став підоймою вселюдської культури".

Летун Мелкам Бавндс летітиме через атомову хмару

Сакраменто, Каліфорнія. — Учасник другої світової і корейської воєн — летун майор Мелкам Бавндс в леті на острів Еніветок на Пацифіку затримався в Каліфорнії зі своїми 10 бомбовиками типу Б-57 і заявив, що під час пробних експльозій водневих бомб він летітиме через водневу хмару, яка появляється на небі в формі гриба. Бомбовики цієї ескадрильї мають фільтрові прилади та окремі збірники на гази, які виникають після експльозії. Фільтри збирають радіоактивність та визначають її силу в димі після експльозії бомби. Ці літаки кілька мінут після експльозії перелітають через водневі хмари і перебувають в них від кільканадцяти секунд до одної години, залежно від того, яке мають завдання.

Богдан Остап'юк

ТЕРНОПІЛЬСЬКІ МІЩАНИ-„КАВУНИ"

(3)

Чи згадали на рідній землі цього великого сина Поділля, в день сторіччя його народження, що минув 8-го червня 1947 р.? Його гарні портрети, що пишались на стінах філії „Просвіти", „Української Бесіди" й інших установ до другої світової війни, назавжди залишаться в нашій пам'яті.

З прибуттям О. Барвінського до Тернополя 27 вересня 1871 р. на посаду старшого вчителя нововідкритої учительської семінарії, починається нова ера в громадському житті нашого міста. Барвінський почав організувати філію „Просвіти" і вже осінню 1875 р. подав статут філії Львівському Намісництву на затвердження. Одначе адміністрація Намісництва, яка була в польських руках, неприхильно поставилась до тієї справи. Щойно після інтервенції в Міністерстві Внутрішніх Справ остаточно затверджено статут філії. 29-го червня 1876 р. відбулися перші загальні збори філії „Просвіти" в залі маґістрату.

Про свою громадську працю Барвінський (стор. 39 ч. II) згадує так: „Побіч учительської шкільної праці, вважав я своїм обов'язком потрудитися також на народній ниві, на котрій у нас в тих часах „жатва була многа, але робітників мало". Доля поставила мене в тім самім місті, в котрім я побирав перші науки, в котрім дійшов до народної свідомости, в „Громаді".

До тієї „Громади", або як тоді її називали „тайний кружок", належала в першу чергу молодь, учні, які складали присягу, „що нічого і нікого не зрадять і що весь свій вік будуть трудитися для добра свого народу". В 1884 р. заснував Барвінський „Руську Бесіду", а вкінці „Міщанську Читальню", яка стала зародком майбутнього „Міщанського Братства".

Барвінський так характеризує тодішніх тернопільських міщан (стор. 186 ч. II): „Вікові некорисні впливи міські довели без міри до більшого занепаду руське міщанство, як сільське населення. В Тернополі руське міщанство найчисленніше з усіх міст Східньої Галичини, а до того в значній часті вельми заможне, має всякі услів'я бути міродатним чинником в місті в усіх міських і народних справах. Колись руські міщани в Тернополі мали не лише розлогі поля найурожайнішої подільської почви і хутори та гаї під містом, але й в найважніших вулицях гарні доми і кам'яниці з великими городами. Перегодом, однак, зуміли жиди виперти в значній часті наше міщанство з головних вулиць на зади або на оболоння, так що навіть найстарша т. зв. середня церква опинилася в окруженні жидівських домів і шинків. А за тим пішов теж занепад значення і впливу руського міщанства в управі міста і в раді міській".

Із заснуванням філії т-ва „Просвіта" в Тернополі почалася також народна робота поміж руським міщанством (стор. 188 ч. II). До філії т-ва „Просвіта" вписалося кільканадцять визначніших міщан, а розповсюджувані між ними книжечки „Просвіти" кинули перший між них соняшний промінь народної свідомости. Руські концерти, влаштовувані в Тернополі, причинилися ще більше до освідомлювання міщанства, яке на них численно являлося. Таким чином витворилися підвалини для заснування „Міщанської Читальні". А проте, справа народного освідомлювання йшла тут вельми повільно, а в глибині міщанської душі відзивалися не раз ті лихі прикмети, якими вона просякла десятками років під впливом несприятливих для руської народности обставин".

Занедбана була також справа фундації князя Константина Острожського з 3 вересня 1593 р. при церкві Різдва Христового на захист для „підупавших і убогих або окалічілих міщан". Грамота тієї фундації, яка охоплювала 235 моргів і 1463 кв. сажнів найкращого подільського поля, була майже зовсім запропастилася. Щойно комісар староства Глинецький (Микитка) знайшов цю грамоту і разом з д-ром Лучаківським і радником окружного суду Струмінським уклали статут, який був затверджений намісництвом 21 лютого 1884 р. За зібрані від винайму поля гроші тернопільським міщанам куплено при вул. Микулинецькій, опісля імени кн. К. Острожського, простору площу і вибудовано якщо не помиляюся, 1888 р. гарний двоповерховий дім з великим садом. Після затвердження статуту староство передало управу фундації в руки комітету, вибираного досмертно в числі 10-ох членів, українців грекокатолицького обряду. За кілька років перед першою світовою війною видано ілюстровану книжечку під заг. „Фундація кн. Константина Острожського в Тернополі", де була подана її історія і статут.

„Введення в життя фундації кн. К. Острожського (стор. 191 ч. II), її уконституовання і вибір управи викликали між руським міщанством почуття народної свідомости, оживили в нім давно завмерлу історичну традицію і викликали серед нього певну гордість автономічно міщанською інституцією". Фундація кн. К. Острожського була від початку її існування аж до другої світової війни постійно в наших міщанських руках. З одного боку вона допомагала зубожілим міщанам спокійно доживати свого віку, а згодом була також осідком наших дітей сиріт, якими дбайливо опікувались Сестри Служебниці. З другого боку фундація була великою допомогою для тих, не надто заможних міщан, які мали змогу наймати кілька моргів поля, з чого, після оплати збіжжям чи грішми, одержували додаткові прибутки. Фундація була справді автономною міщанською інституцією, до якої, за виїмком контролі місцевої адміністрації, не могла встрявати ні австрійська, ні польська займанщина".

На іншому місці (стор. 334 ч. II) згадує Барвінський про вибори до Громадської Ради в Тернополі: „В тім самім році (1885) в жовтні вибрано мене в Тернополі членом Громадської Ради. До Гром. Ради входило 36 членів, з них половина жидів, а друга половина поляків і українців. (В місті було населення коло 10,000 українців, 9,000 поляків і 12,000 жидів). З українців, окрім мене, ввійшов ще гімн. проф. Віктор Загайкевич і 3 українських міщан: Андрій Сатурський, Василь Чумак і Тома Кордуба. Однак, Кордуба помер ще перед уконституованням Ради і на його місце ввійшов перший заступник жид, так що жиди мали 19 радних, отже більшість, поляки з українцями разом 17".

Під час підготови до громадських виборів українські кандидати зобов'язалися промовляти на засіданнях Громадської Ради по-українськи. Досі деякі наші радні, як о. Василь Фортуна, посол до Сойму, декан і парох Тернополя, і адвокат Володимир Лучаківський, промовляли на засіданнях Ради по-польськи.

Перший раз від непам'ятних часів промовляв на засіданні Ради 9 вересня 1886 р. по-українськи О. Барвінський. За його прикладом пішов Василь Чумак, а опісля й Андрій Сатурський. „Українські промови в Гром. Раді причинилися неперечно до національного освідомлення і піднесення народного достоїнства серед українського міщанства в Тернополі".

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

Плянують поширити порти в Нюарку й Елизабеті, Н. Дж.

Нюарк, Н. Дж. — Двостейтова Портова Комісія в Ню Йорку повідомила, що плянує в найближчих 15-ох роках видати 232 мільйони долярів на розбудову й поширення портів в Нюарку та Елізабеті, Н. Дж. З цієї суми мають видати 150 мільйонів долярів на порт в Елізабеті, а 82 мільйони на порт в Нюарку. Обидва ці порти зможуть прийняти 11 мільйонів тонн товарів річно та дати зайняття 18,000 робітникам із річною платнею 90 мільйонів долярів.

Гувер закликає до „справедливої, але невблаганної акції" проти неповнолітніх злочинців

Вашингтон. — Директор Федерального Бюра Інвестиґацій Дж. Едґар Гувер в місячному бюлетені свого бюра про здійснювання законів закликає до „справедливої, але невблаганної акції" проти тієї частини молоді, яка доконує злочини, а також і проти батьків злочинної молоді. Гувер написав: „Треба зробити переоцінку цієї жорстокої дійсности, яка називається злочином малолітніх, бо цього вимагає збільшувана скількість вуличних нападів, сексуальних атак, тілесних пошкоджень, вбивств та інших злочинів молоді в цілій країні. Боротьбу проти злочинів нелітніх повинні вести матері, батьки і всі дорослі американські громадяни, які відповідають за молодь. Час теоризування в цій справі вже минув, а тепер треба справедливої, але невблаганної акції і проти злочинних батьків і проти молодечих злодіїв, бо м'яка справедливість і неоправдана недбайливість тільки заохочують молодих злочинців до того, щоб нехтувати законом".

● Кол. німецьким воякам дозволено окремим законом носити їхні медалі й інші військові відзнаки, з тим, щоб вони усунули з них — свастику. У 1945 році альянти заборонили німцям носити будь-які воєнні відзначення.

● В Еспанії святковано в минулий вівторок 19-ті роковини перемоги революції ген. Франка проти республіканською-комуністичного режиму. Святковий настрій був скаламучений „сидячим страйком" в численних промислових закладах у Сан Себастіяні і інших містах провінції Баскії.

З наших буднів

ВЕСНЯНІ НАСТРОЇ

Здається, це не буде жаден „Пріма Апріліс", а таки справжня весна. Це показують всякі знаки на небі, на землі і в календарі. От, уже завтра деякі земляки будуть ділитися традиційним свяченим яйцем та ковбасою — за новим стилем, і співатимуть гагілок про „весну красну" і „зелену дібровоньку".

Ми, старостильники, мусимо покищо контентуватись верб'яною лозою і заповіддю, що за тиждень і наш Великдень.

Та найвірнішим показником надходячої весни чи провесни є факт, що Михайло Мороз закінчив, нарешті, малювати зиму і вернувся з Гантеру до Ню Йорку. А треба сказати, що цього року зима ніби спеціяльно позувала для нього, раз-у-раз досипаючи попівтора метра снігу...

Наш Михась вибирався на зимовий пейзаж неначе на яку альпіністичну експедицію, то значить, крім шталюґ, касети, примуса з чаєм та іншого віктунку, таскав ще лопату та джаґан, щоб відкопуватись з-під снігу, бо його частенько засипувало. Пан Кобзяр був постійно у строгому поготівлі зі своїм троком. Собачка Бровко виконував функцію сан-бернарда і часто помагав відгребувати з кучугур жертву священного мистецького покликання.

До Ню Йорку вернувся завзятий мистець цілий, славити Бога, та здоров, з новими красними картинами, навіть не уявляючи, що ми тут за той час оженили одного мільйонера та обігнали безліч ювілеїв і бенкетів. Нічого казати, в м. березні, під час Святого Посту, ми таки здорово набенкетувались! Дорогих ювілятів для таких оказій і шановних гостей з-за кордону якось нам не бракувало: ще один не від'їхав, а вже надтягав другий. Широко по Европі розійшлася фама, що до Ню Йорку варто їхати в гості, бо тут зараз влаштують тобі ювілей! Отже, хто черговий?

Між іншим — ми з другом Миколою теж недавно трохи не попали в ювіляти. Виступали ми з „Вечором сатири і гумору" в славному місті Боффало, в Українському Домі „Дніпро", і після того виступу ввічливі господарі, спасибі їм, запросили нас на „перекуску з перепивною".

Було привітальне слово пана професора Сагана і грімке „Многая літа" на нашу честь, взагалі було дуже приємно. А під час дружньої виміни думок колеґа Адась Антонишин зі Львова спитав нас:

— Слухайте, фраєри, як довго ви обидва разом так виглуплюєтесь?

— Та буде з п'ять років, — відповів Микола, який настільки вже погаличанився, ща навіть розуміє барвисту львівську говірку.

— Ну, — сказав тоді хтось з господарів, — то є нагода до відзначення ювілею. Та ж це надзвичайний випадок, щоб два письменники з тієї самої бранжі і з різних кінців України, так довго спільно виступали і досі ще не посварились!

— Аж тепер мабуть посваримося, — кажу.

— Та чому?!

— Бо страшно не любимо ювілеїв.

Ікер.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ з глибоким сумом сповіщає про передчасну смерть асистента професора і педагога історика

†

ПАВЛА ГРИЦАКА

яка наступила 2-го квітня 1958 року в Ню Йорку.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У. Т. І. висловлює своє глибоке співчуття Шановній Дружині та Родині Покійного.

ДИРЕКЦІЯ УТІ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

†

з великим сумом повідомляє про несподівану, передчасну смерть 2-го квітня 1958 року

ПАВЛА ГРИЦАКА

наукового співробітника і секретаря Чорноморської Комісії Української Вільної Академії Наук у США.

Родині і Друзям та Знайомим Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Управа УВАН у США

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED MALE •

Кваліфіковані і півкваліфіковані мужчини з досвідом в БУДУВАННІ ТРАКІВ.
Зголошуватись тільки фахові. Не телефонувати. Голоситись особисто.
THEURER
601 West 56th St., N. Y. C.
Bet. 8 AM & 8:30 AM only

• РІЗНЕ •

Як пекти українську ПАСКУ, бабку, взагалі як пекти і варити всі українські страви — купіть книжку С. Стечишин: Ukrainian Coockery — $ 5.50.
SURMA
11 E. 7th Street
New York 3, N. Y.

• ДО ВИНАЙМУ •

Умебльовані КІМНАТИ з користуванням кухні до ВИНАЙМУ самітним чоловікам або жінкам, а також апартаменти для бездітних в Брукліні, біля Ботанічного Городу та близько сабвейних стацій.
Телеф.: PResident 4-8694

5 гарних, ясних КІМНАТ на партері до ВИНАЙМУ в Ірвінґтоні. Вільне від 1-го травня. Власне огрівання.
Телеф. після 5-ої веч. на ESsex 2-6458
Побажані без дітей.

• REAL ESTATE •

ДОМИ до ПРОДАЖУ
16 род., муров., біля Grand Concours'у, рент $ 8,000. Ціна $ 42,000. Чистий дохід $ 2,000 на рік.
12 род., муров., біля Fordham Road. Чистий дохід $ 1,800. Ціна $ 33,000. Готівки $ 7,500.
9 род. на Crotona Ave. Гарна секція. Ціна $ 32,000. Готівки $ 5,500. Чистий дохід $ 1,100.
4 род., біля Broxнео на 118 вул., за $ 19,500.
В кожному домі вільне мешкання.
Вигідні умови сплати. Дзвонити до 10-ої ранку або 7-9 веч.
AU 1-0194

Мурований, 8-родинний ДІМ з КРАМНИЦЕЮ в Джерзі Сіті
pir Jackson Ave & Van Nostrand. Річний дохід $ 4,044. Ціна $ 19,500.
Телефонувати до 4-ої по пол.
FEderal 9-3291

НЮ ДЖЕРЗІ — Доми на замовлення, $ 2,500 за кімнату. Теплі подвійні стіни. Економічне опалення в 2 рази. Цеглина обкладинка стін.
Building Masters, DE. 4-4387
ANDERSON BUILDERS
9 Maple Lane, Lake Hiawatha

Якщо задумуєте будуватися, перебудовувати, або направляти дім — звернітся до:
Building Master — DE 4-4387 або пишіть:
ANDERSON BUILDERS
9 Maple Lane, Lake Hiawatha N. J.
Подаємо будівельні пляни і всі дозволи. Менше оливи, не треба більше малювати, ані направляти.

• RESTAURANT •

OLYMPIC RESTAURANT
877 Springfield Ave.
Irvington, N. J. — ESsex 2-9647
Приватні "air conditioned" бенкетові залі на 300 осіб. Подається тільки найкращі харчі. Центральне положення. Спеціяльні ціни на весільні прийняття.

Солодке ПЕЧИВО
Печиво на весілля і всі нагоди.
Дешево за найліпше.
S. WEISS BAKERY
534 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-8814

Повний обід від $2.85. Бенкети 10-1,000 осіб. На бажання приватні залі. Спеціяльне меню, групові обіди, прийняття, весілля і т. д. Ревія-танці. Перекуски від полудня до 3-ої год.
CARL HOPPL'S — VA 5-6035
Valley Stream Park Inn.
Merrick Rd. Valley Stream, L. I.

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

• MISCELLANEOUS •

ДОПОМОЖІТЬ
Вашим Дорогим в Краю, висилаючи ГРОШІ.
Спеціяльна ставка: 10 рублів за $ 1
Найбільше $ 50.00.
Оплата пересилки $5 за кожну суму від $ 10 до $ 50.
Повна гарантія достави в 2-ох тижнях.
Посвідки одержання.
GRAMERCY
744 Broad Street
(Room 925),
NEWARK, N. J.
Licensed by Dept. Banking & Insurance and bonded with $ 20,000.00 for your proction.

В Тексасі торнадо, а в Каліфорнії повінь

Вічіта Фоллс, Тексас. — 2-го квітня в північній частині стейту в місті Вічіта, яке нараховує 107,000 мешканців, бушував торнадо, який спричинив смерть 55-річного Вайлі Тейлора, поранив 15 осіб та знищив або пошкодив 115 домів, гаражів або інших забудовань. Під час буревію падав зливний дощ із градом. Тейлор згинув у своєму домі, який зовсім знищений буревієм. — Губернатор Каліфорнії Ґудвін Дж. Найт визнав цілий свій стейт районом катастрофи після того, як в північній частині стейту вже вилили ріки, а в південній частині падали зливні дощі. В Тексасі торнадо віяв саме в перші роковини минулорічного буревію, який спричинив був смерть 10-ох осіб в Далласі, а поранив був 200 осіб.

ПОЧАРК! НОВОВІДКРИТА ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ
J. PELENSKY — І. ПЕЛЕНСЬКИЙ
JEWELRY and GIFTS
685 Springfield Ave. (між 18 і 19 вул.) NEWARK, N. J.
Телеф.: ES 5-2467
На складі у великому виборі:
Европейські й американські ГОДИННИКИ, відомих фірм.
• ПРЕДСТАВНИЦТВО ФІРМИ "LONGINES" •
БІЖУТЕРІЯ; ОБРУСИ; КРИШТАЛИ; РАДІОАПАРАТИ: "BLAUPUNKT" й інші; МАШИНКИ до ПИСАННЯ; ВІЧНІ ПЕРА і т. д.
МАТЕРІЯЛИ; ХУСТКИ й інші ТОВАРИ, потрібні до ВИСИЛКИ до КРАЮ, включно з полагодженням самої висилки.
• НИЗЬКІ ЦІНИ! — НА ВСІХ ТОВАРАХ ОПУСТ! •
Крамниця відкрита: ЩОДЕННО — від 9 рано до 8 вечора в НЕДІЛЮ — закрито.

ПАСКИ й БАБКИ

Великодні
СИРНИКИ
ІЗ ПЕРШОЯКІСНИХ ПРОДУКТІВ

НА СВІЖІМ СМЕТАНКОВІМ МАСЛІ

ПАСКИ	$ 1.20	за фунт
СИРНИКИ	$ 1.85	за фунт
БАБКИ	$ 0.80	за фунт

Приймається замовлення по всіх відділах

ЦУКОРНІ
БАБКА

2525 BROADWAY, bet. 94th & 95th St.	Tel.: RI. 9-2600
905 MADISON Ave., bet. 72th & 73rd St.	Tel.: RE. 7-7890
2239 BROADWAY, cor. 80th Street	Tel.: TR. 3-2271
60 WEST 8th Street, nr. 6th Ave.	Tel.: AL. 4-4441
617 COLUMBUS Ave., bet. 91st & 92nd St.	Tel.: SC. 4-0243

ЛІКИ — це найбільш корисний дарунок до КРАЮ!

Висилаємо до Европи. — Гарантія доставя — Мито оплачується тут. —
— Висилаємо летунською поштою. —
Rimifon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins Irgapyrin, Orinase (diabetes).
СПЕЦІЯЛІСТИ ЕВРОПЕЙСЬКИХ РЕЦЕПТ
ПОЛАГОДЯТЬ ВАШІ РЕЦЕПТИ ТОЧНО
СПЕЦІЯЛЬНІ ПАЧКИ для хворих на туберкульозу — артретизм — ревматизм — діябетиків — з високим тиснениям крови і т. д.
Говоримо українською, російською і польською мовами
Пишіть, або телефонуйте
B. Feldman Pharmacy
111 Ave. "A" & 7th Street, NEW YORK CITY
Tel.: OR 7-5980

АРТРЕТИЗМ

Нормальна рука

Досліди в SPEARS відкрили двері для видужання тисячам тих хворих, що вже не мали ніякої надії на поміч у їх артретичних і ревматичних болях.
Якщо ВИ заінтересовані в цьому лікуванні, що допомогло вже так багато людям в їх болю і окаліченні, зверніться листовно до нас за відповідною, безплатною літературою та відвідайте Вашого місцевого лікаря - хіропрактора.

Артретична рука

Spears Chiropractic Hospital, Dept. B-102, Denver 20, Colo.

Франція і Німеччина...

• Французький міністер закордонних справ Християн Піно відвідав західньо-німецьку столицю. Вони з головою ціллю (пишуть паризькі газети): дізнатися, як скоро німці можуть озброїти свою нову армію атомовою зброєю. Комуністи в усіх країнах, отже також у Франції, з наказу Москви зняли крик проти атомової зброї для німців. Якщо німецькому урядові вдалось би швидко ввести атомову зброю до Німеччини, то французький уряд не звертатиме уваги на комуністичний крик.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС

• MISCELLANEOUS •

CAMP ST. JOHN
Ідеальний табір для дітей хлопці 6-10 р. Дівчата 6-12. $30 тижнево.
6-го липня до 26-го серпня.
Tel.: Gibraltar 7-4150
Писати по каталог до Mother Superior:
Cleveland Place, Arrochar Staten Island, N. Y.

ВПЕВНІТЬСЯ, що Ваша
ДАРУНОК - ПОСИЛКА до КРАЮ є
100% забезпечена
Коли висилаєте свій пакунок впевніться, що висилаєте його через авторизовану фірму і вимагайте доказу забезпечення.
Це є у Вашому найліпшому інтересі посилати через відповідальну фірму, яка є в бизнесі понад 25 років. Ми гордимося нашою ввічливою, доброю, уважною і скорою обслугою.
Пакунки одержані поштою, полагоджуються і висилається рахунок до 24-ох годин.
•
Зайдіть до одного з наших бюр і жадайте, щоб керівник показав Вам посвідчені відбитки нашої забезпеченої поліси "from Door to Door".

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
Пишіть або телефонуйте за найновішим інформаційним каталогом.
716 Walnut Street
PHILADELPHIA 6, Pa.
Tel.: WAlnut 5-3455

1991 Broadway
New York 23, N. Y.
Tel.: LYceum 5-0900

4102 Archer Avenue
Chicago 32, Ill.
Tel.: FRontier 6-6399

1313 Addison Rd.
Cor. Superior Ave & 71st St.
Cleveland 3, Ohio
Tel.: UTah 1-0807

Room 10, Ellis Bldg.
390 West Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel.: ANdrew 8-8764

6446 Michigan Ave.
Detroit 10, Michigan
Tel.: TAshmoo 5-7560

683 Hudson Ave.
Rochester, N. Y.
Tel.: BAker 5-5923

39 Raymond Plaza, West
Newark 3, N. J.
Tel.: MItchell 2-5334

Короткі Вісті

• **Саудi - арабський король** Сауд каже, що єгипетські й сирійські старшини свідомо наставили на нього пастку, щоб потім скомпромітувати. Вони брали від нього гроші ніби на боротьбу з комунізмом в Сирії, а потім розголосили, що за ці гроші мали фінансувати атентат на єгипетського президента Насера.

• **Совєтська преса проголосила** список 48 осіб — міністрів в новому уряді Хрущова і інших „достойників", які мають право брати участь в засіданнях уряду. На 44-му місці вміщено прізвище довголітнього совєтського прем'єра Миколая Булганіна, здеградованого тепер до ролі директора Державного банку.

• РОЗШУКИ •

МИКОЛУ РАДЧУК, нар. 1918 р., що походив зі села Сичин, пов. Холм, до 1945 р. разом зі своєю родиною перебував у Ляйпціґу в Німеччині, пошукує сестра Надія. Хто знав би про його долю, або він сам, ласкаво прошу писати на адресу:
I. KRAWCZUK
237 Barrow Street
Jersey City 2, N. J., USA

• MISCELLANEOUS •

САЛЬОН КРАСИ
MAURICE & HENRIETA
Hairstylist
280 16th Ave., близ. 17-ої вул. в Нюарку, Н. Дж.
Говоримо по-українськи, польськи, німецьки і по-російськи.
Телеф.: ES 4-1615

• PROFESSIONALS •

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок, "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
130 West 57 St., New York City
Телеф.: PLaza 7-1282

• RESTAURANT •

Добре знаний
РЕСТОРАН
НА ПРОДАЖ
за $ 1,000
Голоситись телеф.:
ORegon 4-5852

Mercury UTC
PARCEL & TRADING CO.
80 East 7th Street
NEW YORK CITY 3, N. Y.
Tel.: ORegon 4-3930
ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи
ФАХОВО, СОЛІДНО (із дешевою оцінкою) та СКОРО. ВИСИЛКУ І МИТО ПЛАТИТЬСЯ ТУТ.
Доручення пакунків до 6 тижнів.
Летунською поштою до 8-10 днів.
Маємо на складі ГУРТОМ і ДЕТАЛІЧНО такі товари: ШКІРУ м'яку і тверду — ХУСТКИ швайцарські, японські, арґентинські та інші, — МАТЕРІЯЛИ вовняні імпортовані і місцеві — ПОЛОТНА — ВСІПИ — ОКСАМИТИ СТРУКИ та ін. — МАШИНКИ до стриження — БРИТВИ та НОЖИЦІ — також німецькі ДІЯМАНТИ до різання скла у великому виборі.
— ЦІНИ НИЗЬКІ —
Крамниця відкрита:
ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 8-ої вечора,
у НЕДІЛЮ — від 9-ої рано до 4-ої по пол.

ПАЧКИ ВАШИМ РІДНИМ В СТАРІМ КРАЮ
з оплаченим тут МИТОМ і 100% ГАРАНТІЄЮ.
НОВІ РЕЧІ — МАТЕРІЯЛИ — ШКІРА І ЛІКИ.
ДОСТАВЛЯЄМО ПАЧКИ В НАЙКОРОТШОМУ ЧАСІ.
НАША НАЙЛІПША РЕКОМЕНДАЦІЯ — БАГАТО ТИСЯЧ ПОСТІЙНИХ КЛІЄНТІВ ПО ЦІЛІЙ АМЕРИЦІ.
Central Parcel Service, Inc.
220 South State Street CHICAGO 4, Ill.
Жадайте нового каталога
Наша давновідома фірма має договір з ІНТУРИСТОМ від 1947 року.
Phone WAbash 2-9354

ПОСПІШІТЬ ВИСЛАТИ РІДНИМ і ДРУЗЯМ
ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ
Найбільш відповідальна фірма ВИСИЛКИ ПАЧОК до всіх країн Европи і других
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(LICENSED BY U.S.S.R.)
BROOKLYN — 1530 Bedford Ave., cor. Lincoln Place, Brooklyn, N. Y.
Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272
NEWARK, N. J. — 312-14 Market St., Newark, N. J. — Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681
Відкрито в НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.
Посилати можна ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ (матеріяли, одіж, харчові продукти, ліки, машини до шиття, акордеони і т. п.). Доставa пачок гарантована, підпис відборця. Всі видатки і мито оплачується у бюрах фірми. Кожна посилка забезпечена. Посилки доставляться адресатам протягом двох місяців; летунською поштою 8—10 днів. Для вигоди клієнтів при бюрах нашої фірми є великий і різнородний вибір товарів найліпшої якости по умиркованих цінах.
Фірма відкрита: ЩОДЕННО, включаючи НЕДІЛІ від 9-ої рано до 6-ої веч., в СУБОТИ: від 9-ої рано до 4-ої по пол.
Бюро в НЮАРКУ відкрите тепер в НЕДІЛІ — від 9-ої рано до 4-ої по пол.
Бюро в НЮ ЙОРКУ при 2-ій Евe. відкрите кожної суботи і неділі: 9 рано до 6 веч.
НАШІ ВІДДІЛИ:

78 — 2nd Avenue, NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540	11601 Jos. Campau Avenue, DETROIT 12, MICH. TOwnsend 8-0298	832 N. 7th Street PHILADELPHIA 23, PA. WAlnut 3-1747
651 Albany Avenue, HARTFORD, CONN. CHapel 7-5164	121 S. Vermont Street, LOS ANGELES, CALIF. DUnkirk 5-6550	3741 W. 26th Street CHICAGO 23, ILL. CR 7-2126

УВАГА! Українська Торговельна Спілка УТС УВАГА!
Чи Ви вже використали ВЕЛИКУ ЗНИЖКУ ЦІН з нагоди ЮВІЛЕЮ УТС? Спішіть НЕГАЙНО в ряди багатьох тисяч вдоволених клієнтів, які ВЖЕ використали цю нагоду і ЗАОЩАДИЛИ БАГАТО ГРОШЕЙ, замовляючи у нас пакунок для своїх рідних. Пригадуємо, що хто замовить НЕГАЙНО в нас пакунок, заощадить приблизно 15% на обниженні цін і ще додатково отримає —
5% СПЕЦІЯЛЬНОЇ ЮВІЛЕЙНОЇ ЗНИЖКИ
Наші ціни тепер є дійсно КОНКУРЕНЦІЙНІ і тому закликаємо: ПОРІВНЯЙТЕ НАШІ ЦІНИ з цінами інших фірм.
На терені Америки маємо слідуючі представництва:

Mr. W. LAHOSHNIAK 1028 Kenilworth Ave. Cleveland 13, Ohio Tel.: PROspect 1-0696	Mr. O. POKOTYLO 719 — 5th St., N. E. Minneapolis, Minn. Tel.: FE 2-2045	PARCEL SERVICE of UTC 10 Garden Street New Haven, Conn. Tel.: L. O. 21544
INTERNATIONAL GIFT PARCEL SERVICE 4230 Tennyson St. Denver 12, Colorado	Mr. M. SLOWIKOWSKYJ 107 Durnan Street Rochester 21, N. Y. Tel.: HOpkins 7-7166	Dr. Wolodymyr RYZEWSKYJ American Travel Service 2134 W. Chicago Avenue Chicago 22, Illinois
Mr. I. ANDRIJUK 854 Northampton Street Buffalo 11, N. Y. U. S. A.	Mr. R. CHOJNACKYJ 653 Paulison Ave. Clifton, N. J., USA Tel.: PRescot 76481	PARCEL SERVICE of UTC 24 Ives Street Willimantic, Conn. Tel.: Harrison 3-9735
239 South Broadway Baltimore 31, Md. Tel.: OR 5-0646	Mr. W. JANIW 80 Warren Street Carteret, N. J. / Mr. M. WOJTOWYCZ 158 Hobart Street Utica, N. Y., USA	"DNISTER" 68 12th Street Pittsburgh 3, Pa.

UKRAINIAN TRADING COMPANY, LONDON
Main Office, New York
c/o "MOLODE ZYTTIA"
302 E. 9th St. New York 3, N. Y.
ORegon 3-9530; YUkon 2-0117
З днем 6-го лютого 1958 р., ми відкрили наше представництво при пластовій крамниці „МОЛОДЕ ЖИТТЯ" у Ню Йорку, під керівництвом українських фахівців, які полагоджуватимуть всі справи, зв'язані з висилкою пачок.
Перестерігаємо осіб не уповноважених нами, що вони будуть потягнені правно до відповідальности за користування назвою, або знаком УТС (Українська Торговельна Спілка) для власних цілей.
Повідомляємо, що ми тепер висилаємо:
РУЧНІ МАШИНИ ДО ШИТТЯ (зі всіма оплатами) .... $ 45.00
ЕЛЕКТРИЧНІ МАШИНИ ДО ШИТТЯ (зі всіма оплатами) .... $ 75.00
Вага машини ручної виносить — 7 фунтів
Вага машини електричної — 11 фунтів
так, що машину можна долучити до пачки, тим більше, що ми ТЕПЕР висилаємо пачки до 40 фунтів ваги товарів та необмежену кількість артикулів.
Як спеціяльний ДАРУНОК для українських дітей на батьківщині до кожної пачки ДОДАЄМО 1 рухому ляльку з замикаючими очима і 1 музичну трубку (сопілку).
Всіх охочих стати представниками УТС просимо писати до Централі.
ЗА УПРАВУ УТС:
Діловий секретар УТС: Ю. Тустанівський Голова УТС: А. Жуківський
ЦЕНТРАЛЯ УТС:
A. Z. UKRAINIAN TRADING COMPANY
1 & 1a Hunt Street LONDON, W. 11, Great Britain

ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи й других
КОРИСТУЙТЕСЬ УСЛУГАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОЇ, ВВІЧЛИВОЇ І СКОРОЇ ФІРМИ
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
(Licensed by the USSR)
135 West 14th St. — NEW YORK 11, N. Y. — Tel.: CHelsea 3-2583
Після договору з ІНТУРИСТОМ фірма має право висилати ПАЧКИ до всіх КРАЇН ЕВРОПИ й АЗІЇ.
Всі оплати, включаючи мито, оплачується в бюрі фірми.
• ВИСИЛАТИ МОЖНА ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ •
ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА. — КОЖНА ПОСИЛКА ЗАБЕЗПЕЧЕНА.
• В БЮРІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР ТОВАРІВ •
ПАКУНКИ МОЖНА ПРИНОСИТИ ОСОБИСТО, АБО ПРИСИЛАТИ ПОШТОЮ.
Відкрито ЩОДЕННО — від год. 9-ої рано до 6-ої по полудні в НЕДІЛІ — до год. 4-ої по полудні
Для вигоди наших клієнтів відкрито філії в таких містах:

116 East 7th Street NEW YORK, N. Y. YU 2-0380	900 Literary Road CLEVELAND 13, Ohio TOwer 1-1461	11339 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. TOwnsend 9-3980	632 West Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. WAlnut 5-8878

332 Fillmore Avenue, BUFFALO 6, New York, MOhawk 2674

ARKA Company
48 E. 7th St.
New York City
Телеф.: GR 3-3550
НОВА КЕРАМІКА (Гуцульська й з вишив. взорами). Мистецькі підставки для писанок для найбільш вибагливих дарунків.

• MISCELLANEOUS •

CIMBALON MFG.
на басових струнах, обведених міддю.
Ми також направляємо всі роди струнних інструментів, по умиркованих цінах.
Daniel DUNA
113 Ave. "C" (Bet. 7th & 8th Sts.)
New York City
Tel.: OR. 3-6538; or PR 8-0526

HENRY Flushing 9-8563
Weydig & SON Inc.
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
Charles WEYDIG, Lic. Mgr.
13-39 122nd Street
College Point, N. Y.

PHILLIPS
FUNERAL HOME
79-02 Metropolitan Ave.
Middle Village, L. I.
Охолоджуване заведення. Каплиці по всіх районах.
John J. Phillips, Licensed Manager
TW 4-8389

WALTER S. SZCZESNIAK
Travel Bureau
Посилки до всіх країн.
Забезпечення.
Публічний нотар.
224 Jackson Street
Hempstead, L. I.
Tel.: IVanhoe 3-0744

Всі наречені є чудові в сукнях від
ORIGINAL STELLE-SUZETTE, Inc.
На замовлення сукні для Молодих і Дружок.
Зайдіть і огляньте наш вибір.
246 Grand Street, N. Y. C.
CA 6-1109

Можна тепер дістати в ЗДА "UKRAINIAN SALVE MAZ."
UKRAINIAN УКРАЇНСЬКА МАСТЬ SALVE
НА АРТРЕТИЗМ, ПОСТРІЛ І РЕВМАТИЗМ.
МАСТЬ UKRAINIAN SALVE помагає на облекшення болів і поганого почуття, що його викликує постріл, артретизм і ревматизм. Приносить пільгу в болях мускулів, які є наслідком надмірної праці і перевтоми. Цю масть поручається особливо на болі мускулів на спині і лопатках, на раменах і суглобах. Замовте відразу один слоїк.
2 oz $1.25
поштова оплата .... .15
Пишіть до:
OUFFERIN DRUG STORE
Department 2.
239 Dufferin Avenue
Winnipeg, Man., Canada

HALLETT & HALLETT
FUNERAL DIRECTORS
Since 1854
HALLETT HOMSTEAD
147th St. & Northern Blvd.
FLUSHING
Howard L. Hallett, Lic. Mgr.
Wesley Hallett, Treasurer
FLushing 9-0062

ЯКЩО ЄИ ВДОВОЛЕНІ З ОБСЛУГИ В УКРАЇНСЬКІЙ ФІРМІ — СКАЖІТЬ ДРУГИМ, ЯКЩО НІ — СКАЖІТЬ НАМ!

Іван ВУЙКІВ
Знана
УКРАЇНСЬКА
ФУТРИНА ФІРМА
виконує на замовлення
НОВІ ФУТРА
і перемодельовує проходжені футра по найновіших фасонах.
Приймає футра на ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE.
Відбір і доставa на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710